

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

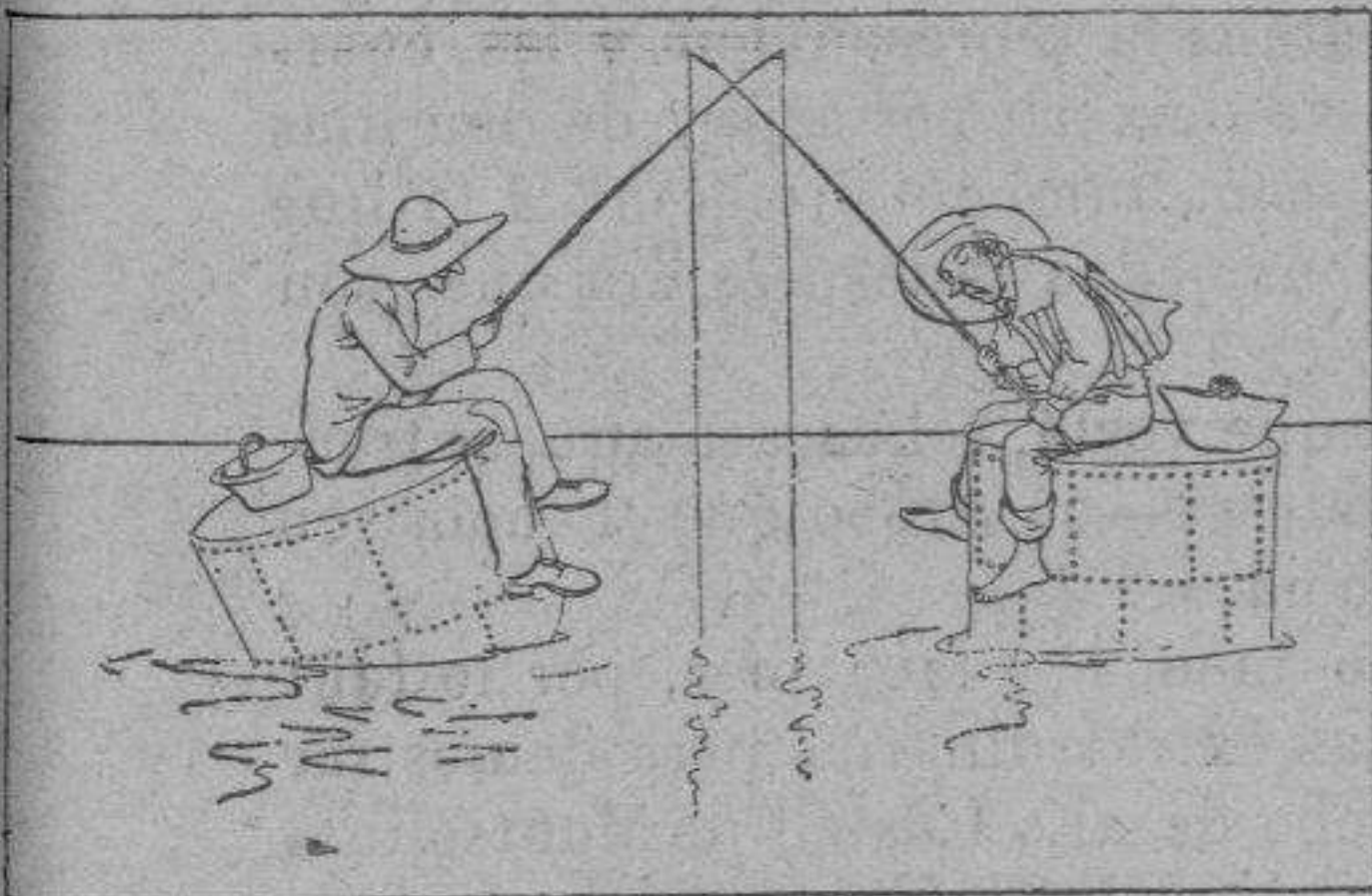
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol

Número solt, 5 céntims.
 Atrassats, 10 céntims.

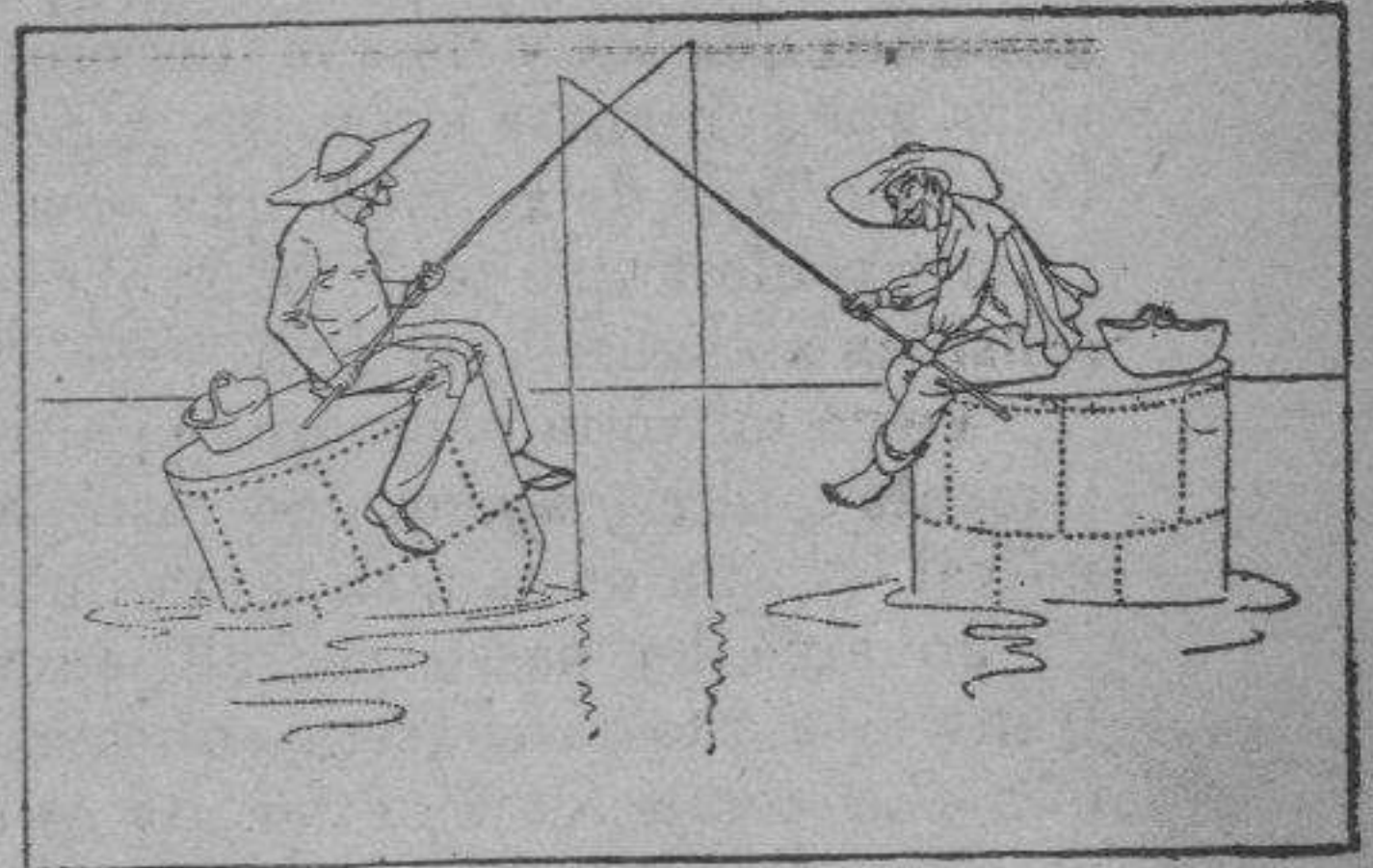
SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 plas.—Mitj any, 1'50
 Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

HISTORIA MUDA

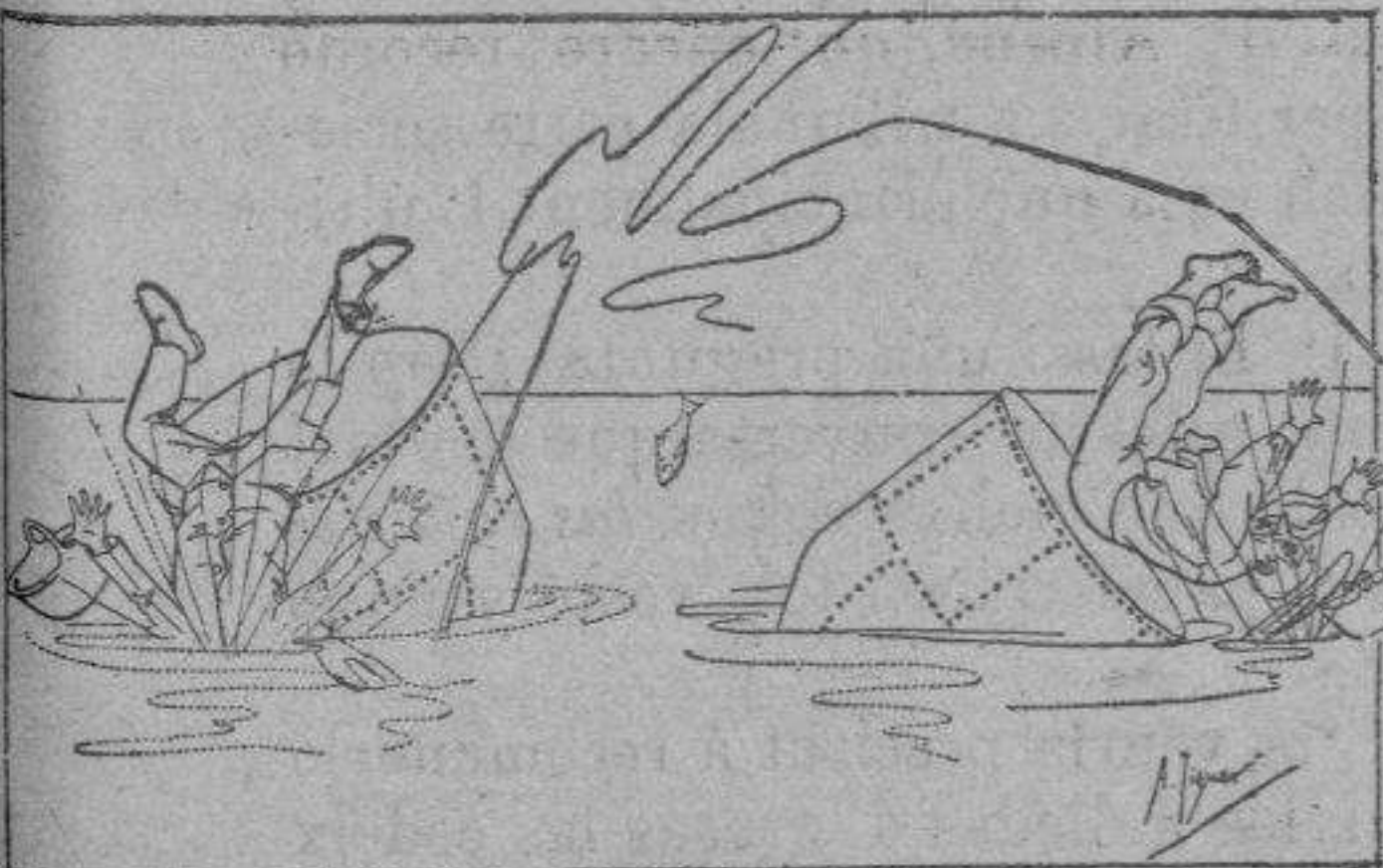
1

2

3

4

QUART FOLLETÍ
DÉL DRAMA

La forsa de las passions

Lo Castell encantat

QUART FOLLETÍ
DE DITA COMEDIA

LA SETMANA

Aquesta setmana faig franch al amich Montfont de fer la *idem* desitjós de dir quatre paraulas respecte al article de nostre confrare «Lo Teatro Católich» atacant lo originalitat de más pobres produccions, no per defensarme, puig estich segur que no trobaré millor defensor que 'l senyor Bernat d' Alpens mateix, quant vullga fer las demostracions promesas: de tots modos es just confesar que á dit senyor l' hi puja molt depresa la mosca al nas puig no es comprensible que per una petita indicació feta per mon amich Japet, (no Papet) respecte á la crítica del «Odi de rassas» hagi de sortir un tercer ó siga son humil servidor á pagar los plats trencats. Trobo molt natural que defensi la seva crítica y s' en fassi solidari puig aixis deu esser: pro sortir ab la *pata de gallo* de que más produccions son plagis, es sortir ab un ciri trencat; mes ja qu' dit senyor 's posa en aquest terreno, soch jo qui vull pendrer cartas al assumpto y demostrarli que tot y 'ls apuntes presos durant la representació y las cuartillas que son autor lo senyor Alcoverro va deixarli per espay de deu días la seva crítica deixa molt que desitjar, com també lo referent á lo que primer confesa que té de bó l' obra que 'ns ocupa y després diu que son sencillas alabansas per ferli favor.

Vosté tol volta pensa que jo al igual que vosté, rebuscaré aquets tractaments tant *enginyosos* que vosté m' endresa—cá; trobo que 'l nom seu no val la pena de donarli tanta importancia.

Jo aixó ho passó per alt, enrahono menos y faig mes, per lo tant l' invito á que fassi sortir aquestas fullas extraordinarias pera demostrar que «Lo comte de Montserrat» es un robo de «Lo Castell de Montsoliu», de mon particular amich en Joseph Abril Virgili, ja que no vol aprofitar per aixó «Lo Teatro Católich»—(¿es clar; que l' hi quedaria per folletí?) Mes pensí que 'ns coneixem, Sr. Bernat d' Alpens, qu' encare recordo l' oferiment aquell de pagar los gastos per tirar als tribunals certa societat, com també la de tirarhi cert periódich cosa que principalment l' última ha resultat una sencilla fanfarronada.

Vaig per acabar pro permeti que l' hi fassi una pregunta ¿Sap lo qu' es un plagi? no estranyi qu' ho dupti, se certa conversa que permet la meva pregunta per lo tant molt cuydado que molts voltas *las cañas se vuelven lanzas* y podría sér que qui faría 'l paper ridícol fos vosté y no jo com preten.

Sentiría qu' arribés aquest cas puig 'm veuria precisat á recomanarlo á un *ferreté* amich meu, que comprantli las galledas á grosas las cedeix

mes barato. *Con que* vinga aquet extraordinari pro l' hi prech que 's recordi de que té una casa á la seva disposició en lo carrer de las Molas 24, entressol.

FRANCESCH PRADELL.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Ay don Marcelo caríssim!
vosté qu' es tot un bon Jan
si vol ferse simpatías,
llegeixi lo qu' estampat
deixo aquí y jo li asseguro,
que tothom l' apreciará.

No ni fa res que no 'ns aixequi
las garantías ¿que hi fa?
es tanta la costum nostre
que 'ns resulta casi igual;
pro no permeti que 'ls altres
qu' estich cert, s' ho han proposat
ens aixequin la camisa
com de molt temps tothom fa.

Donchs encar que tothom mira
l' aspecte trist que mes tart
nostra aymada Catalunya
sens dupte presentarà,
ningú detura la *gana*
dels carnicers, comerciants
qu' apujan seus cap escrúpol
lo pá, 'l vi, l' arrós, la carn
y altres molts d' aquets articles
de pura necessitat.

Si s' en senten de conversas
y totas son d' un igual
ja ho veurá vingui una mica
jo li faig d' acompanyant

—Y donchs senyora Cristina?
quina mala cara fa!

—Y l' estranya? vinch del forn

y'l pá veig qu' han apujat.

—No m' en parli l' adroguer
ha pujat l' arrós.....

—Veyam

pro perquè?

Diu qu' es pels cambis.

—Pels cambis? ca; pel calaix ..

—Es vosté senyora Munda?

—Dispensi; no sé 'l que faig.

—Y donchs que té? que l' hi passa?

—Que'm passa? y doncas ¿no no sap?
que vinch de la Boqueria

y m' han apujat la carn;

que l' hi sembla!—Tinch en Tófol

que fa temps qu' está molt mal

y necessita bons caldos

mes la gallina, ja ho sap.

S' apujat, que crech qu' arriba

fins als núvols y la carn

ara 'm trobo qu' en demanan

molt mes diners que no avans.

¿Donchs de que l' hi faig el caldo?

l' hi faré de brou de pá?

—Que hi farem senyora Munda...

—Que hi farem? Maliat

(Ab veu de mando) ¡Mar!...

—¿Ha sentit? donchs no ho olvidi
y estich cert qu' ho agrahirá.

BOCA CECA.

En prosa y en vers

Ab la ploma á la orella, rosegantme las unglas y mirant de fit á fit lo pampol del quinqué, hauría pasat fins qui sab l' hora, á no ser un ratolí, que entrá en mon quarto, com *don Pedro por su casa*, pera cruspirse

(*á falta de pan buenas son todas*) uns trossos de pergamins del fons d' una caixa.

L' espant, fou solemne, y dich solemne, perque al alsarme pego cop á la taula, cau lo quinqué..., y al moment de quedar á las foscas, m' en adono que la mussa que 's cuyda d' inspirarme, fugía, sens dupte la tenía al costat y al veure mon aturdimient ha fugit. Corro pera atraparla, y com estava á las foscas, pego de nassos á la paret... empero... ¡tot per l' art!

Musa del ánima mía,
si 'm vegeres aturdit,
pensa qu' are som de nit
puig qu' una rata, de día
me la menjo dessaguit.

—¿Vols inspirarme germana?
—Un altre día germá.
—Si sabías, quina gana...
—Vaya, fuig, vesten pavana
que no 't vuy pas inspirá.

Y fugí, veyas tan aprop qu' estava de tenir una inspiració, ferme célebre y guanyar rals, sí, sí. sobre tot rals.

La *carpanta* qu' ara 'm corra
fa parella als andaríns,
si la Mussa 'm fa fer *porra*
tindrán de posarme dins
d' una caixa de sal-morra.

puig ni un céntim tinch, encara que d' *inglesos* m' en sobran, ¡veyas si podríam cambiar los papers! ells fer de poetas y jo d' *inglés*.

¡Ah quina idea! gracias Talia, gracias, ara si que 'ls rals me vindrán á cabassos

¡Ay Talia del cor meu!
Si 'm sab greu
no tenir forsa *parné*,
es pel preu
en que avuy está 'l papé,

de lo contrari, l' idea nova que m' has infiltrat al cervell, l' explanaría, y ab una novela de ral la entrega, me faría rich, ¡y no axafaría 'l grills ab tanta rabia com ara!

Mes com estich á las foscas, no veig com ha quedat aixó, es llástima, un tubo que encara que mitj esquerdat feya lo paper de un de nou, un quinqué que ab tot y esser abonyegat y tapats los forats ab cera, me servía com lo mellor bech de gas; ba, ba, enseném una prosaica cerilla ¡ah! de petroli si que poch se n' ha llensat. Mes lo passat, passat, es questió de comensar á escriurer la idea ¡y com m' hi esplayaré! ¡que rals! tindré cotxe, bons menjars, bons vins, ¡la mar! com me rescabalaré dels dejunis passats. Comensém, vinga, paper, tinta, la ploma...

—Veyas, si ara no miro be si hi ha 'l retolí no faría res de bó.

—Ca no hi es. Es ja temps d' escriure: Los poetas...
Adeu idea, adeu cotxes, diners, vestits, lluhiment de la persona,
condecoracions...

Musa, corra, vina, vina,
puig que 'l meu cap desatina,
¡y veyas bona l' hi feta!
pensant deixá 'l ser poeta,
surt lo tret per la culata,
y 'l ser rich me desbarata.

No hi ha més, los poetas hem de ser pobres, puig que si tenim alguna idea y la volém aprofitar en sentit lucratiu, la Musa 'm posa un entrebanch y ¡adeu!.....

Lector amich, aixó va ser un somni. Deu te guardi.

ANTONI DE TOLOSA.

RECORDANSA

Era un jorn, de matinada
dolsa, bella y regalada
del jamós mes de las flors;
allí dins de las boscurias
s' hi sentían las canturias
dels aucells de bells colors
semblaba que la natura
al mirar ta cara pura
ab goig inmens somrigués;
que las flors s' aponcellaban
perque al veuret envejaban
tots colors bells com cap mes.

Jo que de tsmps ¡vida mía!
t' aymaba, y en mí sentía
lo desitj de se estimat,
vaig dirte que ma esperansa
ere sols la benhauransa
d' un jo t' am, per tu donat.

Tu quedares mitj confosa,
tot alegre y ruburosa
sens parlar, mes lo teu cor
en la vista reflectía

y esplicava ¡vida mía!
ab mes vritat ton amor.

.....
Avuy veig la matinada
dolsa bella y regalada
del jamós mes de las flors
y entre mitj de las boscurias
cerco en va aquellas canturias
dels aucells de mil colors.

Cerco en val.. ton cos reposa
sota 'l marbre d' una llosa
y ab ella mas ilusions
y apartar de mí voldria
lo que dins la pensa mía
porto ferm ab bons grillóns
mes no puch, ta imatje pura
s' hi reflecte ab l' hermosura
com aquells jorns qu' han passat,
que al cor portan l' agonía
quant recordo hermosa mía
que per sempre s' ha acabat.

PAU GUITERAS.

YA ERA HORA

La culpa es meva si no si habem parlat avants. Lo poch coneixement vers la matèria y per altre part una bona dosis de galvana 'm retrahían á fer lo que mentres dura-

va 'l concert si hagies tingut material á ma, hauria fet. Lo primer concert popular de la Societat de Concerts Clásichs, prenenthi part la Capella Catalana, fou un éxit.

No m' entretinch parlant de la execució dels números ab bon gust escullits per la part dels músichs, ó per son intel·ligent Mestre Granados, son ja coneguts del públich y tenen probas donadas orquesia y mestre de saber lo que 's portan entre mans.

L' estreno del poema sinfónich «Sur la Mer Lontaine» del Mestre Leon Moreau, va agradar y son autor pot donarse per satisfet de la carinyosa rebuda que obtingué del públich, ja al pujar á la tarima y empunyar la batuta.

A dretas hi deixat «La Capella Catalana» per lo últim, per ma part perque no temo ferir sa modestia y per altre per poguerho tractar ab més llibertat, com si 'l concert hagués sigut cosa seva solsament.

Regoneixem en son Mestre Sr. Cassadó, un verdader talent musical, després de una fácil concepció y distingida originalitat.

Per demostrar de lo qu' es capás una agrupació y sobre tot ab tant poch temps constituïda, bastava lo «Christe, Sanctus y Kyrie» en cant polifónich, mes viugué lo «Menuet» del Mestre Cassadó y repetida al canto, igual que «La Calma» que tingué també de ser repetida á vivas instancias del públich que no 's cansava d' aplaudir.

Apropósit del «Menuet», jó, ja 'm sembla haber dit que molt poch hi entench en música, pero me sembla, y 'm sap greu anar contra lo corrent, que alló de que había de ser fet per violíns es algo equivocát. Per mi lo verdader merit está en la execució de la dita pessa á boca tancada, que malgrat á molts, produhí un efecte magistral.

Tóquila Quimet (cualsevol diria que som molt amichs) y no s' espanti ni l' espantin, l' art no vol trabas, y cada hu lo manifesta á sa manera.

En lo que li tinch de dir que s' ha lluhit es en lo escullir las veus; tant las mascles com las demés van á per tot (que diuhen á l' Ampurdá).

No 'm deixi posá ronças de cap manera aquellas xicotas, y tornemhi aviat que 'n tinch frisansa.

L' HOME DEL SACH.

QUINZE ANYS

L' Amoroseta

Jo sí que ho sé, las mans
al foch ne posaría,
per mí 'ls vostres quinz' anys
no son los d' una nina
son los de qui ha nascut
pera esser Regina
y jove va probant
tota soberania.

¿Que d' ahont ho sereu?
¿ahont reynareu Maria?

Tinch un trono per vos
dintre 'l cor, molt endintre,
ahont sense cap perill
reynareu nit y día.

¡Quant vos dich que las mans
al foch ne posaría!

Jo no hi vist uns quinz' anys
com los vostres Maria,
tant cenyuda com vos
y ensemps tan aixerida
que las del vostre temps
casi os tenen envidia.

Son molts que van dihent
si deu atribuirse
lo vostre altiu posat
á orgull, y aixó es mentida,
altres que los diners

vos fan esser altiva,
que potse os ho fa fer
lo serne tant bonica
y aixís en objeccions
ne van passant los días
sense atinar ningú
en lo que tots barrina.

J. ABRIL VIRGILI.

DE TOT ARREU

Demà en lo «Círcul Barcelonés d' Obrers», (Governador, 9,) baig la direcció del señor Campos s' hi posará en escena lo drama en tres actes titulat «Es o las Laycas», y per fi de festa la xistosa pessa «La Lotería». Degut á la galanteria d' un soci los intermedis hi haurá simfonia á piano.

—Nos habem enterat que á la junta del «Círcul Barcelonés d' Obrers» anima grans propósitos á fi de analtirlo, tractan ja d' engrandir la sala d' espectacles y dotarlo d' un teatre completament espayós. S' ha format un «Orfeó» dirigit per lo mestre señor Comella, aumentat de día en día lo número d' orfeonistas. Avant y fora.

—Habem rebut lo folleto titulat «El Debe y Haber del Estado» de D. Saturnino Galán y Campo. Moltes mercés per la diferencia.

—Lo diumenge passat; com anunciarem, la secció dramática del Lluisos de Bethlem representaren lo drama «Catalunya» que fou molt ben interpretat per los joves Forns Vallverdú, Morelló, Torres, Farriols y Vallés, quins escoltaren molts aplausos igua que los joves Roy, Grases, Campanyá, Buxaderas, Farriols y altres que representaren las obras del Sr. Alcoverro «A missas ditas» y «Qui no crida no es valent». La nombrosa concurrència que omplia lo local sortí molt complascuda.

—Demà en lo «Centre Moral de S. Francisco de Paula», s' hi posará en escena, ajudant Deu, lo drama de 'n Albanell «Víctimas del masonisme» y la pessa «Embolichs» d' en Pradell.

—Al mateix día al «Centre Moral Instructiu de Gracia» (Gracias, 9), s' hi farà l' estreno del drama catalá en tres actes y en vers original de D. Ramón Pamies y que dú per títol «L' orfe».

Acabará la funció ab l' estreno també del xistós juguet catalá original de D. Tomás Pelegrí y quin títol es «Una hora tonta».

—A la nit del dilluns al diars morí repentinament lo Rvnt. D. Pere Jaume Barba y Rius, Rector de la Iglesia de la Purísima Concepció d' aquesta Ciutat, Conciliari de la «Joventud Católica», y constant suscriptor de nostre setmanari.

Al pregar á Deu per l' ánima del celós sacerdot, doném lo més sentit condol á sa apreciable familia. (R. I. P. A.)

—Los noms dels que endavinaren la solució son D. Ramón Segarra, D. Rafael Tudó, D. Pio Llobet, D. Antoni Ijar, D. Miguel Sureda, D. Jaume Sancho, *Vermouth ab olivas*, D. Ramón Font, D. Pere Sobrebals, D. Ricart Gual, D. Joseph Saladiigas y don Angel Trius.

De fora

—Las compayías d' aficionats dels Centres Recreatius «Retiro» y «Prado» de Sitges, posaren en escena 'l prop passat diumenge las pessas catalanas «Embolichs» y «Un Tenorio y un Megía».

—Hem rebut «La Campana de San Boy», setmanari escrit ab llengua castellana y que veu la llum pública á San Baudili de Llobregat. Agrahim l' envió y corresponém ab lo cambi.

—Lo día 4 del present mes en la «Juventud Católica» de Vich se representá lo drama «Misérias humanas» y la pessa «Cura de moro» que tingué una felís interpretació per part dels socis Aguilar, Conill, Llopis y Puente. La concurrència 'n sortí satisfeta.

—En lo «Centre Católich» de San Feliu del Llobregat, lo día 11 s' hi posá en escena lo drama en un acte d' en Francesch Pradell, «Cor de roca» que fou molt ben interpretat pe 'ls joves Iglesias, Batlle (C. de), Batlle (J. de) Martí, Ferrés, Cortés, Rigol Rafécas, fentse mereixedors de 'is aplausos de la numerosa concurrència.

Després el jove Batlle (J. de) representá lo monólech titulat «Un catalanista», original dels senyor J. y F. Quera 'l cual fou justament aplaudit.

Finalissá la vetllada ab lo juguet en un acte y en vers de 'n J. Farell «L' anunci», que á petició de 'ls senyors socis se representá per tercera vegada, en el que hi prengueren part las principals parts de la companyia á més del jove Vanadocha.

La concurrencia sortí molt satisfeta.

¡PIETAT SENYOR!

Cor ardent que n' es lo pá de vica
que ab ton amor abraças tot lo mon
Perdónans, Jesús meu, obrans los
(braços

¡Pietat Senyor!

Mira la nostra patria Catalunya
navegant per un mar de desconçol.
¡Fes que hi torni lo benestar d' un
día!

¡Pietat Senyor!

Mira los mals que portan sa miseria
y assotan sens pietat á las regións
que forman la Península espanyola

¡Pietat Senyor!

Y cuant nostra ánima al final bategui
per l' espay gran fugint de nostre cos
obrelhi las portas de ta casa.

¡Pietat Senyor!

ANGEL B' AMOR.

PASSA - TEMPS

XARADA

Ma *primera* es una cosa
que de nit fa molt servey,
per mes qu' ara fa pochi días
l' han apujada en excés.
Ma *segona* n' es un altre
qu' et seria un sufriment
si 'l desitj de cap manera
no poguessis satisfer.

Lo *tot...* no cal qu' enraioni
pulg ben clar tothom he veu
qu' es el nom d' un gran polítich
aficionat als *pastels*.

CONRAT RAFECAS.

Serveys de la Companyia Trasatlántica de BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arrivant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Póo.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tánger, arrivant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

Tipografía «El Cosmos»: Valencia, 247.—Barcelona.